

מרן פזאון זשנדאל

לעילוי נשמת
 שרלו (שרל) בן ריקה סעדון ז"ל

ניתן לתרום לפעילות הארגון בב. אשראי ובעמדות "גדרים פלוס".

*8759

פרשת יתרו

יח שבט ה'תשע"ח | גיליון מס' 211

אין לקרוא בשעות התפילה וקריאת התורה | הגיליון טעון גניזה

אמרותיו

פנינים על הפרשה
 מומרן רבינו הגדול זיע"א

"הר סיני" (יט, יא).

כתב פוסק הדור זצוקללה"ה (מאור)

ישראל ח"א עמוד רל, ד"ה תד"ה):

כתבו התוספות (תענית טז. ד"ה הר המוריה): הר המוריה - זה סיני, ונקרא מוריה על שם שממנו יצא מורא לעובדי כוכבים... וכן פירש רש"י ע"כ.

ולכאורה תמוה מאד, כי מה ענין הר המוריה להר סיני, וכמו שכתב המהרש"א (בחדושי אגדות) שהרי מפורש בפסוק: "לבנות בית ה' בהר המוריה", אלמא שאין זה הר סיני שהוא בחוץ לארץ, וכן כתב בהגהות מהר"ץ חיות שהוא תמוה מאד מאד, שמה הוא ענין הר המוריה שבארץ ישראל, להר סיני שבחוץ לארץ?!

אולם מצאתי תהלות לה' יתברך שדברי רש"י והתוס' יש להם על מה שיסמוכו, כי מצאתי בשם המדרש (שוח"ט ס"ח, ילקוט ראובני - יתרו): סיני מהיכן בא? אמר רבי יוסי, מהר המוריה נתלש כחלה מן העיסה, ממקום שנעקד יצחק אבינו, אמר הקב"ה: "הואיל ויצחק אביהם נעקד עליו, נאה לבניו לקבל עליו תורה". ע"כ. ולפי זה נמצא שהר המוריה הוא שם הכולל של הר סיני גם כן, וכדברי רש"י והתוס'... ועיין במצפה איתן (תענית, בשם מד"ר במדבר): ששה שמות נקראו לו (להר סיני): הר אלקים, הר בשן, הר גבנונים, הר המוריה, הר חורב, הר סיני.

(משוש תבל-שמות, עמוד קצו).

שאלות שנשאל מרן הראשון לציון
 רבינו יצחק יוסף שליט"א
 והתשובות שהשיב

משלחן הראשון לציון

אם יש לראש ישיבה או לרב עיר דין של מרא דאתרא

מרבני ספרד, דינו כבן אשכנז לכל דבר. וכל הספרדים לכבוד היקר והנעלה, הרה"ג הרב א. ז. שליט"א אשדוד פשוט וברור שאין לרב עיר כיום דין מרא דאתרא כלל, ואף שחייבים לכבדו כמו שמכבדים כל תלמיד חכם, אבל אין חייבים לשמוע לכל הלכותיו, ומרא דאתרא נמדד לפי גדלות בתורה ובהלכה, ולא לפי בחירות. ובפרט כיום שהפוליטיקה מאד מעורבת בענין מינוי רבנים, ואמנם פעמים שיש סיעתא דשמיא ביד גדולי הדור למנות תלמיד חכם הבקי בהלכה ומורה הוראות, להיות כרב עיר. אך פעמים שלא עלה בידם, והיו דברים מעולם שמינו רבני ערים עמי ארצות שידעו רק דברי אגדה ומוסר, ולא היו בקיאים בהלכות אורח חיים ויורה דעה, או שהיו בקיאים בעניני חושן משפט ואבן העזר, ושימשו בדיינות, אבל לא ידעו הלכות אורח חיים ויורה דעה, והם מורים מהסברא בעלמא, וטועים פעמים רבות. ואם כן איך אפשר לומר על אותם רבני ערים שיש להם דין מרא דאתרא אם הם לא בקיאים באורח חיים ויורה דעה. ומי מינה אותם למרא דאתרא, חברי הגוף הבוחר שנתמנו על ידי פוליטיקאים, האם זה מה שעושה אותם למרא דאתרא, אילו היו הרבנים בוחרים, וקצת נציגי הצבור, ניחא, אבל כאשר רוב הבורים או כולם הם נציגי צבור ולא רבנים, או שמתמנים על ידי פוליטיקאים, איך אפשר לומר על מי שנבחר שיש לו דין מרא דאתרא. ולכן יש לדון בכל מקרה לגופו.

ולגבי ראש ישיבה, הנה בס' דעת נוטה ח"ב עמ' לד. נזה"ח עמ' ריא כתבו בשם הגר"ח קניבסקי שלי, שבחור ספרדי שרבותיו מבני אשכנז ולא למד כלום

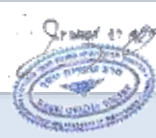
קובץ
בית יוסף
 ירחון תורני לצידי הלכה אקטואליים
 מצטרפים למנויים,
 מחזקים את
 המורשת!
 *8759

הלימוד היומי בתורת מרן לוח הלימוד לשבוע הקרוב

הלימוד הוא בספר הליכות עולם ח"ה • להצטרפות: 079-916-5000 שולחן 92

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
טז-א	טז-ב	טז-ג	טז-ד	טז-ה	טז-ו	טז-ז
טז-ח	טז-ט	טז-י	טז-יא	טז-יב	טז-יג	טז-יד
טז-טו	טז-טז	טז-יז	טז-יח	טז-יט	טז-כ	טז-כא

להקדשת הלימוד לזכותכם: *8759

יין הכשר לקידוש והלכות קידוש במקום סעודה
(מתוך חזו"ע שבת ב)

א. יין מבושל מקדשים עליו, ה. ההבדלה או הקידוש של שבת וברכתו בורא פרי הגפן. ולכן שחרית אינה מותרת בחמור מדינה מקדשים ומברכים בורא פרי הגפן במקום יין, אלא במקום שאין היין על היין המפוסטר. וכן המנהג. מצוי בכל העיר, ועיקר שתיית תושבי העיר חמור מדינה, אבל מקום שיש יין אין מבדילין ולא עליו, הואיל ואינו ראוי לינסך על גבי המזבח, מכל מקום להלכה יכולים לקדש עליו, מכיון שלא נפסל לינסך על גבי המזבח מחמת גריעותא, אלא משום שנאמר "כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה". הילכך כשר הוא לקידוש ולהבדלה. וכן מקדשים ומבדילים על כל יין מתוק. וכן המנהג. (ש"ע הגר"ז סי' ערב סעיף ט).

ב. יין שנתנו בו דבש להמתיקו, אף על פי שיש אומרים שאין לקדש עליו, הואיל ואינו ראוי לינסך על גבי המזבח, מכל מקום להלכה יכולים לקדש עליו, מכיון שלא נפסל לינסך על גבי המזבח מחמת גריעותא, אלא משום שנאמר "כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה". הילכך כשר הוא לקידוש ולהבדלה. וכן מקדשים ומבדילים על כל יין מתוק. וכן המנהג. (ש"ע הגר"ז סי' ערב סעיף ט).

ג. יין שנאסר בשתיה מפני מגע נכרי, אסור לקדש עליו, וכל שכן שאסור לקדש על סתם יינם של נכרים.

ד. במקום שאין יין מצוי אלא שכר או בירה, בליל שבת יקדש על הפת, ובסעודת הבוקר יקדש על השכר או בירה.

ז. אין קידוש אלא במקום סעודה, שאם קידש ולא סעד אף ידי קידוש לא יצא, שנאמר "וקראת לשבת עונג", שבמקום הקריאה לשבת, דהיינו הקידוש, שם יהא עונג של סעודת שבת. וכשבא לסעוד בבית אחר, חייב לחזור ולקדש. ואם היה בדעתו לאכול בפנה אחת של החדר, ונמלך לאכול בפנה אחרת של אותו החדר, אפילו היה החדר כטרקלין גדול, בדיעבד יצא ידי חובתו ואין צריך לחזור ולקדש.

מורה שבעלה הולך בגילוי הראש

כה תמוז תשל"ג

לכבוד ידידנו הדגול רב פעלים לתורה ולתעודה ר' זאב ברנר נ"י
מפקח בחינוך ממ"ד, חיפה
שלום וישע רב.

מכתבו מיום כד ניסן ש.ז. נתקבל בזמן, ולרוב טרדותי נבצר ממני אז להשיבו, ואחר עד עתה, ומאתו הסליחה. וכעת לקחתי זמן קט ואתכבד להשיבו:
בהיות ומעיקר הדין אין איסור לאיש ללכת בגילוי ראש, כמו שכתב מרן הבית יוסף אורח חיים סימן צא, בשם מהר"ם, וכתב, "ומה שאמרו בשבת (ק"ה): תיתי לי דלא סגינא ד' אמות בגילוי הראש, זהו רק ממידת חסידות". (וכן הוא בתשב"ץ סימן תקמו). וראה עוד בתשובת מהרש"ל סימן עב. ובביאורי הגר"א רסח. ובברכי יוסף סימן ב ועוד אחרונים.
לפיכך מורה שמעידה על עצמה שהיא בת ישראל כשרה, ומנהיגה את ביתה באורח חיים מסורתי ע"פ תורתנו הקדושה, ולא נשמע עליה שום לזות שפתים, זולת שבעלה הוא בגילוי ראש, אין לדחותה ממשרת הוראה בבי"ס דתי, כל שהיא עצמה לובשת בצניעות ומכסה את ראשה כדת וכדין.
על כל פנים, יש לבא בדברים, ולנסות להשפיע בדרכי נועם על בעלה של המורה שיואיל לכסות ראשו כהלכת גוברין יהודאין ולא יבוש מפני המלעיגים, ולמוכיחים ינעם ועליהם תבא ברכת טוב.

בכבוד רב, עובדיה יוסף
ראשון לציון הרב הראשי לישראל

עובדות מהנהגותיו והליכותיו
של מרן רבינו זצוקללה"ה

הנהגותיו

כיצד אתה מעני להעיר לנו?

המחשה לרקע שעליו בלטה גישתו הברורה והבלתי מתפשרת של מרן זיע"א, והעוז הרב שנאלץ להצטייד בו בעת מהפכת הכשרות הגדולה שאותה חולל במצרים, מהפכה בלתי מתפשרת מצידו של מרן לביצור חומות הדת והכשרות במצרים, אשר בגללה נלחמו בו כמה פורקי עול מבני הקהילה שם. וכך שח אחד מתלמידיו המובהקים של מרן באותם ימים:

"במשך כשלוש שנים ששהה בהם מרן זיע"א במצרים, זכינו לקבל ממנו את מסירת התורה כפי שקיבל אותה מרבותיו, לפניו שימש בתפקיד רבי חיים דוויק הכהן, אשר היה אביו מקובל גדול, והיה נושא את כפיו בברכת כהנים במשך דקות ארוכות מתוך כוונות האריז"ל.

בנו, רבי חיים לימד אותנו את הלכות שחיטה, במהלך לימודי השחיטה הוא לקח אותנו לבית המטבחיים להראות לנו באופן מעשי כיצד מתבצעת שחיטת בהמות גסות, והנה ראיתי שם שרגע לפני השחיטה היו הפועלים הערבים עובדי המשחטה אוחזים מוט אימתני בקוטר של 30 ס"מ ובאורך של 1.5 מטר, ובאמצעותו היו מכים בעוצמה רבה על ראש הבהמה, כמובן שהבהמה הייתה נופלת לארץ מעוצמת המכה, ואז היה השוחט ניגש לשחוט אותה.

אני בראותי זאת, ניגשתי על אתר לאחד מרבני הקהל וטענתי באזניו: כיצד אתם מתירים לעשות כך? הלא זה עלול לפצוע את מוח הבהמה ולגרום לה להיות טריפה! ואיך אתם מאכילים את הקהל בבשר כזה?!

אותו רב כששמע את טענותי, נתמלא בכעס כנגדי, וצעק עלי' בחזקה: באיזו רשות אתה מעני להעיר לנו על מנהג קדום? מי שמך לשר ושופט עלינו?

אני מצידי שתקתי ולא הגבתי עוד בדבר הזה, אבל אז הבנתי כמה גרוע וירוד הוא המצב הרוחני אפילו אצל פרנסי הקהילה.

באווריה כזו היה צריך מרן להילחם על עיקרי הדת, אך מרן זיע"א בעזות דקדושה עמד בפרץ ושינה את כל המערכת מיסודה, ובפרט מערכת הכשרות שמרן נלחם ללא חת עבודה, עד ששינה לגמרי את המצב מקצה לקצה".

(משוש תבל).

שמחה בעולם התורה:

יצא לאור ספר ילקוט יוסף פסח כרך ג

מאת מרן עמוד ההוראה רבינו יצחק יוסף שליט"א
הראשון לציון והרב הראשי לישראל ונשיא ביה"ד הרבני הגדול

הספר כולל את כל הלכות ליל הסדר, תפילות חג הפסח, בייעור מעשרות, וידוי מעשרות ותפילות חול המועד.

ניתן להשיג במחיר מיוחד לזיכוי הרבים, אצל המרכז
למורשת מרן להבין ולהשכיל (בתיאום מראש).

רחוב הרב בלוי 14 ק. קרקע ירושלים (2 דקות הליכה מצינור של מרן).

office@moreshet-maran.com | *8759

www.moreshet-maran.com

מידי יום ראשון, שני וחמישי בשעה 19.00, שידור חי
משיעוריו של הגאון הרב בן-ציון מוצפי שליט"א
מבית הכנסת מוסאף
079-916-5000 שלוחה 71

ערוץ מרן

תורה עם תועלת